

Fișa disciplinei

Instituții și proces decizional în Uniunea Europeană

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Studii Internaționale și Istorie Contemporană
1.4. Domeniul de studii	Relatii internaționale si studii europene
1.5. Ciclul de studii	Licenta
1.6. Programul de studii / Calificarea	Relatii internationale si studii europene

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Institutii si proces decizional in Uniunea Europeana						
2.2. Titularul activităților de curs	conf. univ. dr. Mihai Alexandrescu						
2.3. Titularul activităților de seminar	conf. univ dr. Mihai Alexandrescu						
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	Din care 3.2. curs	2	Din care 3.3. seminar/ laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	Din care 3.5. curs	28	Din care 3.6. seminar/ laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii si eseuri					15
Tutoriat					20
Examinări					
Alte activități:					
3.7. Total ore studiu individual					69
3.8. Total ore pe semestru					125
3.9. Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Pentru desfășurarea acestui curs este necesară prezența studenților la întâlnirile din sala de curs, precum și logarea acestora pe platforma e-learning CANVAS, aferentă acestei discipline.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Pentru desfășurarea acestui seminar este necesară prezența studenților la întâlnirile din sala de curs, precum și logarea acestora pe platforma e-learning CANVAS, aferentă acestei discipline.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1.2 Utilizarea conceptelor fundamentale din domeniul relațiilor internaționale în descrierea și explicarea evenimentelor sau proceselor C2.1 Identificarea cadrului european și internațional relevant în domeniul elaborării proiectelor
Competențe transversale	CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierahice Participarea la realizarea unui proiect în echipă cu asumarea de roluri specific

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea procesului decizional comunitar
7.2 Obiectivele specifice	• Înțelegerea rolului fiecărei instituții comunitare • Utilizarea corectă și adecvată a limbajului comunitar • Cunoașterea principiilor care guvernează sistemul legislativ al UE.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Acquis-ul comunitar	Prelegere, dezbatere	
2. Principiile dreptului comunitar	Prelegere, dezbatere	
3. Principiile dreptului comunitar	Prelegere, dezbatere	

4. Comisia Europeană	Prelegere, dezbatere	testare intermediară 1
5. Consiliul Uniunii Europene	Prelegere, dezbatere	
6. Parlamentul European (I)	Prelegere, dezbatere	
7. Parlamentul European (II)	Prelegere, dezbatere	
8. Consiliul European	Prelegere, dezbatere	
9. Curtea de Justiție a UE	Prelegere, dezbatere	
10. Instituțiile consultative	Prelegere, dezbatere	testare intermediară 2
11. Actele Uniunii Europene	Prelegere, dezbatere	
12. Procedura legislativă ordinară	Prelegere, dezbatere	
13. Procedura bugetară	Prelegere, dezbatere	
14. Comitologia	Prelegere, dezbatere	

Bibliografie

Obligatorie

1. **Alexandrescu, M.**, *Instituții și proces decizional în Uniunea Europeană*. Suport de curs, 2013 (disponibil pe platforma e-learning CANVAS Instructure).
2. **Meunier, S.; McNamara, K. R.** (eds.), *Making History. European Integration and Institutional Change at Fifty*, vol. 8, *The State of the European Union*, Oxford University Press, 2007.
3. **Versiune consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene*. Tratatul privind Uniunea Europeană (versiune consolidată). Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (versiune consolidată). Protocoale, anexe, declarații anexate la Actul final al Conferinței interguvernamentale care a adoptat Tratatul de la Lisabona (semnat la 13 decembrie 2007), *Official Journal of the European Union*, seria C, nr. 326, 26.10.2012, p. 1–390.
4. **Wallace, H.; Pollack, M. A.; Young, A. R.**, *Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană*, ediția a 6-a, București, Institutul European din România, 2011.

Opțională

1. **Dijkstra, H.**, *Explaining Variation in the Role of the EU Council Secretariat in First and Second Pillar Policy-Making*, working paper prezentat la conferința UACES, Edinburgh (Regatul Unit), 1–3 septembrie 2008.
2. **Dinan, D.**, *Ever Closer Union. An Introduction to European Integration*, Palgrave Macmillan, 2005.
3. **Hagemann, S.; Høyland, B.**, „Bicameral Politics in the European Union”, *Journal of Common Market Studies* (JCMS), vol. 48, nr. 4, 2010, p. 811–833.
4. **Heisenberg, D.**, „The Institution of ‘Consensus’ in the European Union: Formal versus Informal Decision-Making in the Council”, *European Journal of Political Research*, vol. 44, 2005, p. 65–90.
5. **Hix, S.; Høyland, B.**, *The Political System of the European Union*, Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2011.
6. **Luzarraga, F. A.; Llorente, M. G.**, *Europa viitorului. Tratatul de la Lisabona*, Iași, Polirom, 2011.
7. **Peterson, J.**, *The Institutions of the European Union*, Oxford / New York, Oxford University Press, 2006.
8. **Sidjanski, D.**, *Viitorul federalist al Europei. Comunitatea Europeană de la origini la Tratatul de la Lisabona*, Iași, Polirom, 2010.

9. **Ślomoński, W.; Życzkowski, K.**, „Jagiellonian Compromise – An Alternative Voting System for the Council of the European Union”, International Workshop *Distribution of Power and Voting Procedures in the European Union*, Natolin European Centre, Varşovia, 12–13 octombrie 2007.
10. **Stone Sweet, A.**, „The European Court of Justice and the Judicialization of EU Governance”, *Living Reviews in European Governance*, vol. 5, nr. 2, 2010.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Tratatul constitutiv al UE	Analiza de text	
2. Tratatul de la Lisabona	Analiza de text	
3. Rolul cetățenilor în procesul decizional comunitar	Analiza de text	
4. Rolul parlamentelor naționale	Analiza de text	
5. Dialogul interinstituțional comunitar	Analiza de text	
6. Formularea inițiativei legislative	Analiza de text	
7. COREPER	Analiza de text	
8. Grupurile politice europene	Analiza de text	
9. Comisiile parlamentare	Analiza de text	
10. Instituțiile cu rol consultativ	Analiza de text	
11. Actele legislative comunitare și aplicarea lor	Analiza de text	
12. Simulare procedură legislativă ordinară (I)	simularea	
12. Simulare procedură legislativă ordinară (II)	simularea	
12. Simulare procedură legislativă ordinară (III)	simularea	

Bibliografie

Obligatorie

1. **Alexandrescu, M.**, *Instituții și proces decizional în Uniunea Europeană*. Suport de curs, 2013 (disponibil pe platforma e-learning CANVAS Instructure).
2. **Meunier, S.; McNamara, K. R.** (eds.), *Making History. European Integration and Institutional Change at Fifty*, vol. 8, *The State of the European Union*, Oxford University Press, 2007.
3. **Versiune consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene*. Tratatul privind Uniunea Europeană (versiune consolidată). Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (versiune consolidată). Protocoale, anexe, declarații anexate la Actul final al Conferinței interguvernamentale care a adoptat Tratatul de la Lisabona (semnat la 13 decembrie 2007), *Official Journal of the European Union*, seria C, nr. 326, 26.10.2012, p. 1–390.
4. **Wallace, H.; Pollack, M. A.; Young, A. R.**, *Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană*, ediția a 6-a, București, Institutul European din România, 2011.

Opțională

1. **Dijkstra, H.**, *Explaining Variation in the Role of the EU Council Secretariat in First and Second Pillar Policy-Making*, working paper prezentat la conferința UACES, Edinburgh (Regatul Unit), 1–3 septembrie 2008.

2. **Dinan, D.**, *Ever Closer Union. An Introduction to European Integration*, Palgrave Macmillan, 2005.
3. **Hagemann, S.; Høyland, B.**, „Bicameral Politics in the European Union”, *Journal of Common Market Studies* (JCMS), vol. 48, nr. 4, 2010, p. 811–833.
4. **Heisenberg, D.**, „The Institution of ‘Consensus’ in the European Union: Formal versus Informal Decision-Making in the Council”, *European Journal of Political Research*, vol. 44, 2005, p. 65–90.
5. **Hix, S.; Høyland, B.**, *The Political System of the European Union*, Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2011.
6. **Luzarraga, F. A.; Llorente, M. G.**, *Europa viitorului. Tratatul de la Lisabona*, Iași, Polirom, 2011.
7. **Peterson, J.**, *The Institutions of the European Union*, Oxford / New York, Oxford University Press, 2006.
8. **Sidjanski, D.**, *Viitorul federalist al Europei. Comunitatea Europeană de la origini la Tratatul de la Lisabona*, Iași, Polirom, 2010.
9. **Ślomoński, W.; Życzkowski, K.**, „Jagiellonian Compromise – An Alternative Voting System for the Council of the European Union”, International Workshop *Distribution of Power and Voting Procedures in the European Union*, Natolin European Centre, Varșovia, 12–13 octombrie 2007.
10. **Stone Sweet, A.**, „The European Court of Justice and the Judicialization of EU Governance”, *Living Reviews in European Governance*, vol. 5, nr. 2, 2010.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cunoștințele dobândite prin această disciplină oferă o bază necesară pentru urmarea altor discipline precum „Guvernanța multi-nivel în Uniunea Europeană”, „Politici comune în Uniunea Europeană”
- Absolvenții acestei discipline vor putea participa la analiza procesului decizional comunitar.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	2 teste parțiale (acquis comunitar și principiile dreptului comunitar) + (instituțiile UE)	Examen scris	60%
10.5. Seminar/ laborator	simularea procedurii legislative ordinare SAU redactarea unui act legislativ [in funcție de nr de studenți înscriși la disciplină]	Simulare	40%
	Oficiu		1
10.6. Standard minim de performanță			
Dovedirea capacității de operaționalizare a conceptelor fundamentale ale acestei discipline.			

11. Etichete ODT(Obiective de Dezvoltare Durabilă)¹

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
								

Data completării:
10.09.2025

Semnătura titularului de curs:
Conf. univ. dr. Mihai Alexandrescu

Semnătura titularului de seminar:
Conf. univ. dr. Mihai Alexandrescu

Data avizării în departament
15.09.2025

Semnătura directorului de departament
Conf. univ. dr. Claudiu Marian